

Miután a testvérek álomba merültek, Szent Brendan tanúja lett a Gonosz mesterkedésének, amint az, etióp gyermek képében,¹ kezében kantárral a fentebb említett testvér színe előtt tréfálkozott. Szent Brendan nyomban felkelt és imádkozni kezdett, virrasztván egész éjszaka. Reggel, amikor a testvérek Istentiszteleire siettek, majd lementek a bárkához csakúgy, ahogyan előző nap, terített asztalt találtak. Emígyen táplálta Isten az Ő szolgáloit három napon és három éjen át.

7.) Az egyik szerzetes halála

Ezt követően Szent Brendan és társai ismét felkerekedtek, és ekkor Szent Brendan így szólt a testvérekhez: „Győződjetek meg arról, hogy egyikőtöknel sincsen semmi olyasmi, ami a szigetről való.” Erre mindannyian kijelentették: „Atyánk, Isten tiltja, hogy utazásunkat bármiféle tolvajlás megszenteltséglenítse.” Szent Brendan pedig így felelt: „Ím lássátok hát, testvérünk kebelében, akit a minap említettem nektek, azt az ezüst kantárt,² amelyet tegnap éjjel az ördögtől kapott.” Midőn ez szavakat az említett testvér meghallotta, nyomban elhajította a kebelébe rejtett kantárt, és Isten emberének lábai elé vetette magát: „Vétkeztem, Atyám. Bocsáss meg nekem! Imádkozz lelkemért, hogy ne jusson örök kárhozatra.” Mindannyian egyszerre földre borultak, az Úrhoz könyörögve testvérük lelki üdvéért.

Ima után a testvérek felemelkedtek a földről, a szent atya pedig felemelte a bűnös szerzetest. És ím ekkor látták, hogy hangosan jajveszékelve egy kis etióp ugrik ki a testvér kebeléből: „Isten embere, miért üztél ki lakóhelyemről,

---

¹ „*diaboli, infantem scilicet ethiopem.*” Etióp=afrikai, fekete. A gonosz fekete/szerecsen gyermekként (*puer niger*) való megjelenítése általános a középkorban. Az írek körében népszerű Remete Szent Antal legendájában is találkozhatunk vele: „...az ördög fekete fiú képében megjelent előtte...” Jacobus de Voragine: *Legenda Aurea*. (Budapest: Helikon, 1990), 44. o.

² Kétségtelen, hogy az arany, ezüst és borostyánkővel díszített kantárok (már csak értékük miatt is) fontos szerepet játszottak a régi ír háztartásban. Ahogyan arra Eugene O'Curry (*Lectures on the Manners and Customs of the Ancient Irish*. Dublin, 1873, ccclv.) utalt tulajdonosuk életszínvonalának jelzői voltak. Igen furcsa azonban, hogy egy tengeri út során, pont ezt kísérelné meg elrabolni a bűnös szerzetes, amit ráadásul igen nehezen tudhatott elrejtteni kebelében. Carl Selmer feltevése szerint (1959, 85. o.) a lat. *frenum* szóban a régi ír szó fordítására kell gondolnunk, mely két eltérő jelentésű tárgyra is utal: egyrészt a láncra, amelyet az állat nyaka köré tettek, másrészt pedig arra a láncra, amely az ember nyakát ékesítette. Úgy tűnik, a latin szöveg csupán az első jelentést vette át. Mégis sokkal elképzelhetőbb, hogy szerzetesünk egy ezüst nyakéket próbált elcsenni, ráadásul a szöveg ilyen értelmezése esetén az *Immram Máeldúin*-ben egy párhuzamos példát is találunk. Máeldúin egyik későn jött rokona egy nyakláncot próbált ellopni a falról, de ott helyben utolérte a végzet (Germán, kelta..., 175. o.).

ahová már kerek hét esztendeje befészkeltem magamat, és miért kényszerítesz, hogy otthagyjam örökségemet?” Szent Brendan így felelt a hangnak: „Az Úr Jézus Krisztus nevében azt parancsolom neked, hogy az Ítélet Napjáig ne bántalmazz egyetlen halandót sem!”

Majd Isten embere ismét a bűnös testvérhez fordult: „Vedd az Úr testét és vérét, mert lelked most távozik bűnös testedből. Téged ugyanis itt fogunk eltemetni. Annak a testvérednek azonban, aki kolostorunkból veled együtt jött, a Pokolban leszen temetkezési helye.” Így az Eucharisztia¹ magához vétele után a testvér lelke a többiek szeme láttára elhagyta halandó testét, és az angyalok fényességében részesült.² Testét pedig, ott azon a helyen, a szent atya eltemette.

8.) Az élelmet hozó ifjú

A testvérek pedig Szent Brendannal együtt a sziget partjára mentek, oda, ahol bárkájukat hagyták. Éppen beszállni készültek, midőn egy telt kosárnyi kenyeret és egy korsó vizet hozó ifjú tűnt fel a parton.³ Így szólt hozzájuk: „Fogadjátok szolgálotok áldását. Hosszú út áll előttetek, míg nyugalomra lel-

¹„*accepta eucharistia*” A II. századot követően a latinban már használatos volt az *eucharistia* (görög) elnevezés, amelynek jelentése (*gracias agere*) hálaadás. Lexikon für Theologie und Kirche. (Freiburg: Herder, 1931), Vol. 3., 820. o.

²Bűnbánatának és a szent közbejárásának eredménye.

³Az ifjú alakja állandóan feltűnik a történetben, ő az, aki élelemmel látja el az utazókat. A gondviselő szerepét betöltve (későbbi előfordulásainál a latin *procurator*= gondviselő/szolgáló/intéző elnevezést találjuk) végül az ő segítségével találunk majd rá a szerzetesek az Ígéret Földjére.